

SİMİT ve PEYNİR'le "BİLİMİNSANİ ÖYKÜLERİ"

Marcello
Malpighi

1628 - 1694

Yazan ve Çizen:
Bilgin Ersözlu

Yıl 1637, İtalya'nın Bologna kenti yakınlarında bir çiftlikteyiz. Küçük Marcello Malpighi kümeste bir süre önce kuluçkaya yatan tavukları gözlemlemektedir.

Marcello! Neredesin?
Bak, eğer yine kümesteysen!..

Eyvah,
yine yakalandım!

Gıııı,
gıt gıt gıt!

Aa, ne işi var kümeste?
Tavuk mu sanıyor kendini ne!

Gözlem yapıyor çocuk işte.

Bu durumdan hiç hoşnut olmayan annesinin elbette haklı nedenleri vardır...

Çabuk
çık oradan Marcello!
Tavukları rahat bırak!
Onları huzursuz
ediyorsun!

Ama anne,
bugün çok önemli bir gün.
Hesaplarıma göre artık
yumurtaların çat...

Bu çocuğun
bir bilimsani
olacağına emin misin
Peynir?

Bence aklın yumurtalarda
kaldı senin, Marcello'ya onun için
dil uzatıyorsun!

O sırada yumurtalar birer birer çatlamaya başlar...

...laması gerekiyor...
Aaa! işte anneciğim işte!
Çıkıyorlar yumurtadan!

Cık cık cık!

Şu yumurtalardan bir
omlet yapsak fena mı
olurdu yani?

Gerçi civcivler
daha lezzetli
görünüyor

Boşuna heveslenme
Simit' çiğim, yumurtaları da civcivleri
de çıkar aklından!

Marcello arkadaşlarına civcivlerin yumurtadan nasıl çıktığını anlatmak için sabırsızlanır!..

Sonunda civcivlerin yumurtadan çıktığı anı
gördüm ya! Herkese anlatacağım okulda bunu.

Peki ama bazı yumurtaları yiyoruz, bazılarındansa
civciv çıkıyor... Nasıl oluyor bu?

Ha ha ha!
Gördün mü? Üstü başı
saman içinde Marcello'nun

Ne var bunda alay edecek?
Fark edince silkeleyiverir,
geçer.

Zaman hızla akarken Marcello Malpighi'nin doğaya ve canlılara duyduğu merak hiç azalmaz. Aklına takılan sorular sürekli çoğalır.

Birçok insanın nedenini sorgulamadan kabul ettiği şeyler, Malpighi için çözülmesi gereken bulmacalardır. Ona göre yaşam, civcivlerin nasıl oluştuğu ya da kanın neden kırmızı aktığı gibi yanıtı bulunması gereken sayısız soruyla doludur.

Malpighi, başarılı bir temel eğitim döneminin ardından tıp fakültesine yazılır. 1653 yılında, merak ettiği soruların yanıtını bilimsel yöntemlerle aramaya hazır genç bir doktor olmuştur.

Marcello Malpighi üniversitede anatomi öğretmeni olarak işe başlar...

Sıkı dur bilim dünyası, Marcello Malpighi geliyor!

BOLOGNA
ÜNİVERSİTESİ

Peynir' ciğim, öykü bitince söyle bir pastırmalı yumurta pişirsek ya!

Ay taktı bu yumurtaya. Pişiririz, peki!

... ve burada hem bilimsel araştırmalar yapmak hem de ilgilendiği konularda kendini geliştirmek için pek çok olanak bulur...

Öğrencilerimin deney için kurbağa yakalamama yardım etmeleri iyi oldu!

Virak! Virak!

Yerlerinde olsam viraklayacağıma o tepsiden bir an önce kaçmaya bakardım!

Doğru söze ne denir!

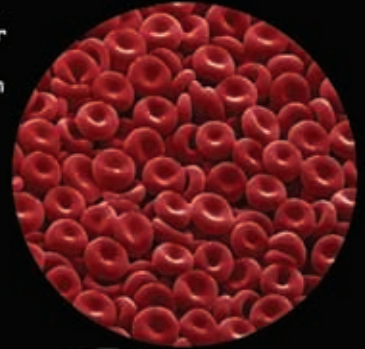
İlerleyen yıllarda Marcello Malpighi, o dönemde bilim dünyasında kısa zaman önce kullanılmaya başlayan bir aletle tanışır: Mikroskop.

Vay canına!
Bu merceklerin altında bambaşka bir dünya var!

Aa! Mikroskoplu bir biliminsanı öyküsü daha okumuştuk sanki geçen aylarda. Kimdi o?

Antoni van Leeuwenhoek Simit'ciğim. Aynı dönemin biliminsanları ikisi de.

Gerçekten de mikroskopun altında bambaşka bir dünya vardır. Malpighi, iç organlar üzerindeki titiz gözlemleri sayesinde dolaşım sisteminin yalnızca atardamar ve toplardamarlardan oluşmadığını fark eder. Bilim dünyası "kılcal damar" ve "alyuvar" sözcüklerini ilk kez Malpighi'den duyar.

Aa, ne şirin şeyler! Neden "alyuvar" deniyor bunlara peki?

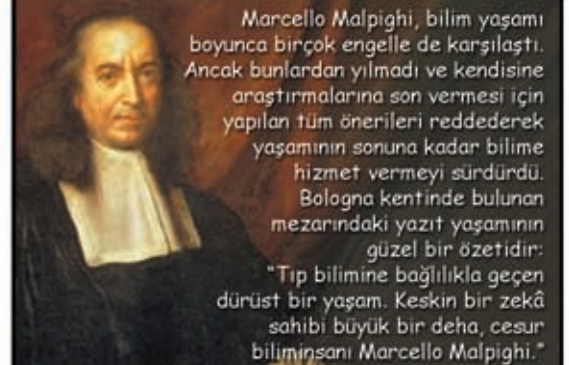
Kanımıza kırmızı rengini veren yuvarlak hücreler oldukları için. "Al", kırmızı demek Simit'ciğim.

Onun için araştırmanın sonu yoktur. Karaciğerden böbreklere, ipekböceklerinden tavuk yumurtalarının içindeki embriyolara kadar sayısız konuyu masasına yatırır ve elde ettiği verilerle bilime paha biçilmez katkılarda bulunur.

Ay, sıkış tıksış! Boynu ağrır bu civcivlerin orada!

Tavuklara söyle de daha büyük yumurtalar yumurtlasınlar istersen!

Bravo Malpighi Amca'ya, yüzümü kara çıkartmadı benim! Ona baştan beri güvenmiştim zaten!

Ay çok komiksin Simit! Haydi gidelim yapalım şu yumurtayı